

**Regulatorno telo za elektronske komunikacije
i poštanske usluge („RATEL“)
Palmotićeva 2
11000 Beograd
N/R Dragan Pejović, direktor**

U Beogradu, 16. novembar 2023. godine

Predmet: Komentari na Nacrt Pravilnika o načinu obavljanja delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja

Poštovani gospodine Pejoviću,

Obraćamo Vam se ovim putem povodom poziva RATEL-a od 2. oktobra 2023. godine za dostavljanje komentara u okviru javnih konsultacija o Nacrtu Pravilnika o načinu obavljanja delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja (u daljem tekstu: „**Nacrt Pravilnika**“).

S tim u vezi, A1 Srbija d.o.o. Beograd (u daljem tekstu: „**A1 Srbija**“) u nastavku dopisa dostavlja svoje sugestije i komentare na objavljenu verziju Nacrta Pravilnika.

A1 Srbija koristi ovu priliku da još jednom pozdravi kontinuirane napore RATEL-a usmerene ka unapređenju i usaglašavanju postojećeg regulatornog okvira iz oblasti elektronskih komunikacija sa novim Zakonom o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu: „**Zakon**“) i Direktivom EU – EECC (European Electronic Communications Code), kao i na kontinuiranom radu na donošenju podzakonskih akata neophodnih za postupanje privrednih subjekata u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama.

Komentari A1 Srbija na Nacrt Pravilnika usmereni su u pravcu stvaranja uslova za dalji razvoj regulatornog okvira u pogledu obavljanja delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja.

I.   Generalni komentar

Prilikom uporedne analize Nacrta pravilnika, člana 40. Zakona i Pravilnika o opštim uslovima za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja („Sl. glasnik RS br. 58/18, 78/21) utvrđeno je da će, do donošenja posebnih podzakonskih akata, određena pitanja koje se odnose na prava i obaveze lica koja nameravaju da obavljaju delatnost elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja, ostati neregulisana.

U tom smislu, A1 Srbija je mišljenja da je potrebno da se u Nacrt pravilnika uvede posebna odredba koja će predviđati da će, do donošenja podzakonskih akata predviđenih Zakonom, na snazi ostati odredbe Pravilnika o opštim uslovima za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja („Sl. glasnik RS br. 58/18, 78/21) i to članovi od 12. do 19, član 22. i članovi od 23. do 36. još uvek važećeg Pravilnika.

Dodatno, imajući u vidu činjenicu da se Nacrt pravilnika donosi na osnovu člana 40. i člana 41. Zakona, a da Nacrtom pravilnika nisu definisana prava operatora propisana članom 41. Zakona, A1 Srbija je mišljenja da je potrebno da se Nacrtom pravilnika detaljnije regulišu i prava koja proizlaze iz režima opšteg ovlašćenja.

II.   Usklađivanje terminologije sa Zakonom

Članom 2. stav 1. tačka 10. Nacrta pravilnika propisana je definicija govorne komunikacione usluge, a tačkom 20) Nacrta pravilnika propisana je definicija sveobuhvatnog telefonskog imenika.

Analizom predmetnih definicija, utvrđeno je da se iste nisu usaglašene sa odredbama člana 4. stav 1. tačka 8) Zakona i odredbama člana 151. stav 3. Zakona.

Imajući u vidu navedeno, predlažemo da se izvrši usklađivanje definicije govorne komunikacione usluge iz člana 2. stav 1. tačka 10. Nacrta pravilnika sa definicijom iz člana 4. stav 1 tačka 8) Zakona, kao da se izvrši usklađivanje definicije sveobuhvatnog telefonskog imenika sa odredbama člana 151. stav 3. Zakona.

III. Usklađivanje člana 11. Nacrta pravilnika sa članom 40. Zakona

Članom 11. Nacrta pravilnika predviđeno je da je lice koje namerava da obavlja delatnost elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja, dužno da ispuni uslove propisane Zakonom, podzakonskim aktima, drugim propisima, srpskim, evropskim i međunarodnim standardima koji regulišu:

- 1) zaštitu podataka o ličnosti u oblasti elektronskih komunikacija;
- 2) omogućavanje zakonitog presretanja elektronskih komunikacija i pristup zadržanim podacima;
- 3) zaštitu korisnika;
- 4) zaštitu zdravlja ljudi od delovanja nejonizujućeg zračenja;
- 5) obavezu pristupa;
- 6) zajedničko korišćenje i kolokaciju;
- 7) obaveze dostavljanja podataka o elektronskim komunikacionim uslugama, elektronskim komunikacionim mrežama i pripadajućim sredstvima;
- 8) integritet i bezbednost mreža;
- 9) tehničke zahteve za radio opremu;
- 10) korišćenje radio frekvencijskog spektra;
- 11) korišćenje numeracije;
- 12) kvalitet pružanja usluge;
- 13) usluge sa dodatom vrednošću;
- 14) univerzalni servis;
- 15) interoperabilnost automobilskih radio-prijemnika i potrošačke digitalne televizijske opreme.

Međutim, član 40. stav 1. Zakona propisuje uslove u vezi sa režimom opšteg ovlašćenja, pravom korišćenja radiofrekvencijskog spektra i numeracije i druge posebne obaveze, odnosno predviđa da se na režim opšteg ovlašćenja za pružanje javnih elektronskih komunikacionih mreža i/ili usluga, za pravo korišćenja radiofrekvencijskog spektra i numeracije primenjuju isključivo uslovi iz st. 2-6. ovog člana, a koji moraju da budu nediskriminatorni, srazmerni i transparentni.

Analizom člana 11. Nacrta pravilnika i člana 40. Zakona utvrđeno je da u član 11. Nacrta pravilnika nisu inkorporirani sve obaveze definisane Zakonom.

Imajući u vidu navedeno, A1 Srbija je mišljenja da bi član 11. Nacrta pravilnika trebalo uskladiti sa Zakonom, i to na način što bi se u članu 11. Nacrta pravilnika predvidele prava i obaveze lica koje namerava da obavlja delatnost elektronskih komunikacija po režimu opšteg ovlašćenja, i to:

- 1) Obaveza projektovanja, izgradnje ili postavljanja, korišćenja i održavanja elektronske komunikacione mreže i pripadajućih sredstava, a u skladu sa članom 40. stav 2. tačka 7), članom 43, članom 45. i članom 173. stav 4. Zakona;
- 2) Kontrola izloženosti stanovništva elektromagnetskim poljima, a u skladu sa članom 40. stav 3. tačka 4) i članom 50. Zakona;
- 3) Obezbeđivanje ispunjenosti propisanih tehničkih i drugih zahteva, a u skladu sa članom 40. stav 2. tačka 7), članom 43. i članom 45. Zakona;
- 4) Međupovezivanje, pristup i obezbeđivanje interoperabilnosti mreža i usluga, a u skladu sa članom 40. stav 3. tačka 1) i stavom 4. tačka 1) istog člana i članom 58. Zakona;

- 5) Obezbeđivanje komunikacije između službi za hitne intervencije i nadležnih organa i organizacija, kao i obaveštavanje javnosti u slučaju prirodnih katastrofa i havarija, a u skladu sa članom 40. stav 2. tačka 5) i članom 96. Zakona;
- 6) Učešće u finansiranju univerzalnog servisa, a u skladu sa članom 60. Zakona;
- 7) Obaveza prenosa medijskih sadržaja, a u skladu sa članom 40. stav 3. tačka 2) Zakona, a u vezi člana 120. Zakona.
- 8) Obezbeđivanje dostupnosti jasnih i potpunih informacija o cenama, uslovima pristupa i korišćenja i kvalitetu javnih komunikacionih mreža i usluga, a u skladu sa članom 137. Zakona;

Za sve dodatne informacije, stojimo vam na raspolaganju.

S poštovanjem,

Marko Jović
Direktor regulatornih i veleprodajnih poslova

